



Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
Тетяна ШТЕРМА/
29 серпня 2024 р.



СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Управлінський облік»

Освітньо-професійна програма:	<u>Облік і оподаткування</u>
Спеціальність:	<u>071 «Облік і оподаткування»</u>
Галузь знань:	<u>07 «Управління та адміністрування»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	<u>Кузь Василь Іванович, кандидат економічних наук, доцент</u>
E-mail:	<u>v_kuz@ukr.net</u>
Консультації	середа з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

У сучасних умовах господарювання для суб'єктів господарювання на перший план висуваються форми та методи управління різними аспектами фінансово-господарської діяльності, що реалізуються через прийняття управлінським персоналом довгострокових та поточних рішень. При цьому, вони оперують інформацією, що виходить за межі традиційних облікових систем, а формується в системі управлінського обліку суб'єкта господарювання. Управлінський бухгалтерський облік як навчальна дисципліна включає в себе вивчення таких важливих проблем, як аналіз поведінки різних видів витрат, їх вплив на величину фінансового результату, систем обліку витрат і калькулювання собівартості у різних типах виробничих процесів, планування на тривалий період і на майбутній рік (кошторис бюджетування), застосування системи нормування витрат і аналіз відхилень фактичних даних від їх нормативних або бюджетних значень, оцінка діяльності центрів відповідальності і ефективності управління в цілому тощо. Метою управлінського обліку як особливої підсистеми обліку є підготовка інформації релевантної інформації для прийняття управлінських рішень

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Формування системи теоретичних знань та практичних вмінь щодо організації та методики ведення управлінського обліку, забезпечення побудови інформаційної моделі для прийняття управлінських рішень внутрішніми користувачами облікової інформації. Управлінський облік сприяє створенню якісно нових підходів, що ґрунтуються на ідеях гармонізації різних видів обліку (інформаційних систем) в орієнтації облікових процедур на управлінські цілі, що надасть змогу отримати облікові релевантні дані для забезпечення прийняття управлінським персоналом ефективних рішень.

3. Пререквізити

Навчальна дисципліна «Управлінський облік» є обов'язковою компонентою освітньої програми та вивчається студентами на першому рівні вищої освіти. Засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям розуміння принципів та методичних підходів до організації та ведення управлінського обліку. Вивчення студентами навчальної дисципліни «Управлінський облік» здійснюється на основі отриманих знань та навичок з навчальних дисциплін «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік II» тощо.

4. Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Програмні результати:

ПР 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР 04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР 08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань(мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управлінського обліку, системи обліку і калькулювання собівартості

- 1 Мета, зміст і організація управлінського обліку
- 2 Склад, класифікація і поведінка витрат
- 3 Методи обліку витрат і калькулювання собівартості

- 4 Облік і калькулювання за повними витратами
- 5 Облік і калькулювання за змінними витратами
- 6 Облік і калькулювання за нормативними витратами
Змістовий модуль 2. Специфічні методики управлінського обліку
- 7 Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку
- 8 Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень
- 9 Бюджетування і контроль
- 10 Облік і контроль за центрами відповідальності
- 11 Управлінський облік як інформаційна система для прийняття стратегічних управлінських рішень

6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ;
- метод мозкового штурму;
- кейс-технології.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – екзамен.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Екзамен:

Поточний контроль		Екзамен	Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II		
35	35	30	100

7. Рекомендована література

Основна :

1. Атамас П. Управлінський облік: навч. посібник. К. ЦУЛ. 2017. 440 с.
2. Брадул О.М., Шепелюк В.А. Управлінський облік: навчальний посібник. К. Кондор. 2017. 352 с.
3. Верланов Ю.Ю., Бурлан С.А., Верланов О.Ю. Управлінський облік: сучасна теорія і практика: навчальний посібник. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 340 с.
4. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. К. Центр учбової літератури. 2018. 400 с.
5. Євдокименко В.К., Кузь В.І. Інструментарій управлінського обліку: ідентифікація та ефективність. *Бізнес Інформ*. 2023. №1. С.123-129.
6. Ковальчук Т.М., Кузь В.І. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : практикум. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 188 с.
7. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 418 с.
8. Партин Г.О., Загородній А.Г., Ясінська А.І., Воскресенська Т.І., Микитюк Н.О. Управлінський облік: підручник. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2023. 672 с.
9. П(С)БО 16 «Витрати»: Наказ Міністерством Фінансів України від 31 грудня 1999 року №318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
10. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: навч. посібник. К. ЦНЛ. 2019. 792с.
11. Anthony, G. Hopwood. Handbook of Management Accounting Research, 2016. 280 p.
12. Management Accounting Concepts. International Management Accounting Practice Statement. New York: IFAC, 1998. URL: <https://search.worldcat.org/title/Management-accounting-concepts--International-Management-Accounting-Practice-Statement/oclc/742136371>

Допоміжні джерела інформації:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.
3. Офіційний сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів. URL: www.ifac.org.
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
5. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України. URL: www.ufpaa.org.